

“પ્રભુ અને પ્રભુસ્વરૂપો કેવા રાજ થતાં હશે ! ધન્ય છે ભક્તોની સમજણને !!”

અધ્યાત્મજીવનનો એક પાયાનો સિદ્ધાંત અને જીવનદિશા છે કે, ભગવાનના તત્ત્વના ધારક પ્રગટ સંતની પ્રસ્ત્રતા પ્રામ કરી તેઓનાં સૌ સંબંધીની નિર્દોષાબે સેવા કરવી. આવી જીવનદિશી જીવાતાં જીવન હિંદ્ય થાય છે; ભગવાનનાં પરમ સુખ, શાંતિ અને આનંદને અપાંડ અનુભવે છે.

ગુજરાતના મોરબી નગરમાં નિવાસ કરતા પ્રભુની અનન્ય નિષ્ઠાવાળા પૂજય કાનાભાઈ, તેઓનાં પરિવારજનો, સમગ્ર અંબાણી પરિવાર અને અક્ષરમુક્તો જીવનની પ્રત્યેક ઘટનાના પ્રેરક-પ્રવર્તક સર્વોપરી પ્રભુ શ્રી સ્વામિનારાયણને માની-સ્વીકારી આવી ઉત્ત્ર જીવનદિશી જીવે છે તેની સમસ્ત સત્તસંગ્સમાજને પ્રતીતિ કરાવતો ને પ્રેરણા આપતો એક પત્ર પૂજય કાનાભાઈએ તેઓના પારિવારિક જીવનની એકદૃઢાભાગણે સંતભગવંત સાદે બજી પ્રતિ લખ્યો છે. આ પત્રમાં પૂજય કાનાભાઈએ સમગ્ર અંબાણી પરિવારની ગહન અને ઉચ્ચ આધ્યાત્મિક સમજણના આચરણની પ્રતીતિકર જાંખી થાય છે. આ પત્ર દ્વારા સૌને પ્રેરણા મળે તેવા શુભ આશયથી એ પત્ર તથા તેના વિશે સંતભગવંત સાહેબજીના અંતરના રાજ્યપાઇપે વહેલી પરાવાણીના પ્રસાદનો અહીંસહભાગ કર્યો છે:

સ્વામિશ્રીજી

તા. ૧૧/૦૪/૨૦૨૧

પ.પુ. સાહેબદાદા, પ.પુ. અધ્યિનદાદા, પ.પુ. શાંતિદાદા,

જી શ્રી સ્વામિનારાયણ સાથે જરૂરાવવાનું કે, મારા મોટા ભાઈ પુ. બદ્રુ કભાઈ જે રાજભાઈ અંબાણી કોરોનાની મહામારીને કારણે તા. ૬/૦૪/૨૦૨૧ના રોજ અક્ષરદામ નિવાસી થયા છે. તેઓની પાછળ આપણા હિન્દુ શીતશ્વિબજ મુજબ કોઈ પણ કિયાડાંડ કરવાનાં નથી અને જેમ અમે ‘આશાં કાર્ય કરવા માટેનાં આશાં મુહૂર્ત એટલે પ્રગટ સત્પુરુષ’ એમ માનીને અમારાં ધર્માં કાર્ય પ્રગટ સત્પુરુષ સંતભગવંત પ.પુ. સાહેબજી દ્વારા કરીને, પ્રગટની ઉપાસનાની દૃઢતા કરીને ધન્ય બન્યા છીએ. હવે આ કિયામાં પણ અમારા આખા પદ્ધિવારે નક્કી કર્યું છે કે, આપણે બ્રહ્મજ્યોતિ-મોગરી તથા નાની વાવડી મંદિરે મહાપૂજા કરવી લઈએ અને બ્રહ્મજ્યોતિ-મોગરી મંદિરે શ્રી ઠાકોરજી મહારાજ અને સંતો-ભક્તોને રસોઈ આપીએ. બીજાં કોઈ કિયાડાંડ કરવાં નથી.

હાલ સમાજમાં ઝૂના શીતશ્વિબજને બદલે આ નવી પ્રગટની ઉપાસનાની દૃઢતાવાળા શીતશ્વિબજનું સ્થાપન કરવું છે અને અમારા કુટુંબથી જ આની શરૂઆત કરવી છે. તો તમો અમારાં સર્વે કુટુંબીજનોને ખૂબ ખૂબ આશીર્વાદ આપજો કે, જેથી આ પંથકમાં આ નવા શીતશ્વિબજનું સર્વે અનુકરણ કરીને આપણી પ્રશ્નક્તાનાં પાત્રો બનીએ.

બ્રહ્મજ્યોતિ, મોગરી આતે મહાપૂજા તથા રસોઈ તા. ૧૫/૦૪/૨૦૨૧ - ગુરુવારના રોજ રાખશોજુ.

લિ.

આલુભાઈ, સ્વ. બદ્રુ કભાઈ, ડાનિતભાઈ, ડાનજીભાઈ,
દીપકભાઈ, મહેન્દ્રભાઈ, રોનકભાઈ, ભાવિકભાઈ,
શ્વામભાઈ તથા અંબાણી પદ્ધિવાર વતી જી શ્રી સ્વામિનારાયણ !

સંતોનો યોગ દોય તો ભક્તોનું કેવું જીવન બની જાય !

કાનાભાઈ, મહેશ અને કનુભાઈ ને સાથે બાલુમામા, શૈલેશ, દેવજીભાઈ, લાલજીભાઈ, કાંતિભાઈ; મોરબીમાં જે બધા સત્તસંગ્સ કરે છે તે બધા અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ જેવા સંતોને ગુણાતીત સત્પુરુષ, પ્રગટ ભગવાનનું સ્વરૂપ માની, રણછોડભાઈ, દિલીપભાઈ જેવા સાધુનો સમાગમ કરીને ઉપાસનાની સાચી પદ્ધતિ સમજ્યા તો કેવી સમજણ આવે છે તેનું દર્શન આ પત્ર દ્વારા થાય છે.

આપણા રીતરિવાજો ખોટા છે એમ નથી, સાચા છે, સરસ છે, એનો નિષેધ ના થઈ શકે. જે વખતે, જે કાળે જે રીતરિવાજો હતા તે પ્રવર્તવા પાછળ મોટું સાયન્સ દોય છે, પણ જ્યારે ભગવાન અને સત્પુરુષ મળે ત્યારે બધાં મૂલ્યાંકનો બદલાઈ જાય. જેમ રાત્રે અંધકાર દોય ત્યારે તમે લાઈટ, બેટરી, ફાનસ લઈને ચાલો, પણ ચૂર્ય ઊઝ્યા પછી આ બધાં સાધનો નકામાં થઈ જાય. દિવસે બેટરી લઈને નીકળો તો મૂરખ કહેવાઓ. એમ, પ્રગટ ભગવાન અને પ્રગટ સત્પુરુષ મજ્યા ત્યારે બધું બદલાઈ જાય. સાધનો પણ બદલાઈ જાય અને રીતરિવાજો પણ બદલાઈ જાય. સત્પુરુષ અને ભગવાન રાજ થાય એ જ સાચો રિવાજ અને એ જ સાચી રીત !

પહેલાંના સમયમાં મરાણ પાછળ કાણમોકાણ થતી. ગામડામાં કોઈ મરી જાય તો બહારગામથી બહેનો આવતાં. ગણા સુધી મોહું ઢાંકું દોય. રાજિયા ગાય, છાતી ફૂટે. એ બધું બંધ કરાયું. પછી બારમાનો રિવાજ હતો. જેમાં કોઈ મરી જાય પછી બારમા દિવસે આખા ગામને જમાડવાનું. જેમાં બલભલા ખુલાર થઈ જાય. પછી તેરમાએ સરવાણીનો ખાટલો નંખાયને પછી ચાર રસ્તે જઈને બ્રાન્શણ કોળું વધેરે ને કહે કે, આજથી એમની સાથેના તમારા બધા સંબંધો હવે છૂટી ગયા. આવી બધી વિધિ. જો કે, એની પાછળ સાયન્સ લશે, પણ આપણે એમાં પડવું નથી. પણ આ ભગવાન મજ્યા, ભગવાનના

સાધુ મણ્યા એટલે અક્ષરધામના મુક્તનો થઈ ગયા. પછી એને કોઈ ગાય, ખાટલો, ગાદલું કશાની જરૂર નથી. એ ભગવાનના ધામમાં જ છે. એ બધા રીતરિવાજો હવે નીકળી ગયા છે. આ જે વાત કાનાભાઈ સમજ્યા, એ ખેરેખર સાચી સમજજ્ઞાથી ભક્તો જીવન જીવતા થયા છે એનું દર્શન છે. આ સંતોનો પોગ કર્યો કહેવાય. પોતાના પર આવે ત્યારે ભક્તો વર્તનમાં લાવે એ સાચું જ્ઞાન ! ખેરેખર, આ માટે કાનાભાઈને ઘન્યવાધ ઘટે !

બટુકભાઈ દરૂર-દરૂર વર્તના હતા. દેહ છોડ્યો તો કોઈ પણ પ્રકારનો મનુષ્યભાવ લાવ્યા વગર સમજજ્ઞાન બતાવી. બધા રીતરિવાજો છોડી, મંહિરે શ્રી દાકોરજુને થાળાકરી, સંતો-ભક્તો જેમે એમાં બધું આવી ગયું, આ સાચું જ્ઞાન છે ! એ પ્રવર્તન એ જ સ્વામિનારાયણ ભગવાનને કરાવવું હતું. તેઓએ બધા કુરિવાજો બંધકરાવી દીધા. જે ની પાછળ કોઈ અર્થ જ ન હોય એવા રિવાજો એ કુરિવાજો; પણ, કરવા પડે, નહિતર ગામમાં ખોટું હેખાય. સમાજમાં, કુટુંબમાં ખોટા હેખાઈએ એટલે ના માનતા હોઈએ તોય કરવું પડે. પણ, સ્વામિનારાયણ ભગવાનના આશ્રિત અને સત્પુરુષમાં આત્મબુદ્ધિ ને પ્રતિવાળા ભક્ત બળિયા હોય ! એ કોઈનાથી ગભરાય નહીં. મારા પ્રભુ રજી થાય અને મારા સત્પુરુષ આજ્ઞા આપે એ જ મારા માટે રિવાજ !

પ.પૂ. રામદેવજી મહારાજે યોગચામ ખૂલ્યું મુક્યું ત્યારે તેઓની ખૂલ્યા હતી એટલે અમે ૧૦ દિવસ દુરિદ્વાર ગયા હતા. અમારા બંનેની કુટિર બાજુબાજુ માં જ હતી. તેવામાં એક દિવસ મોરબીથી કાનાભાઈનો ફોન આવ્યો. કાનાભાઈ કહે, ‘નવીફેન્ટરી ચાલુ કરવી છે, પણ તમારા દસ્તે ઉદ્ઘાટન કરવાનું છે, બધી તૈયારી કરી દીધી છે, એટલે તમે આવો પછી જ ફેન્ટરી ચાલુ કરવી છે !’ મેં કહ્યું કે, ‘હું તો દુરિદ્વાર આવ્યો છું.’ ત્યારે કમૂરતાં ચાલતાં હતાં, એટલે મેં કહ્યું કે, ‘આ કમૂરતાં ચાલે છે તો તેમાં કેવી રીતે ઉદ્ઘાટન કરશો ?’ ત્યારે એ કહે, ‘તમે આવો એ જ અમારા માટે શ્રેષ્ઠ મુહૂર્ત !’ ને એ જ સારો દિવસ ! અમને કોઈ કમૂરતાં લાગે નહીં, માટે તમે ને અશ્વિનદાદાને બધા સંતો આવો જ !’ કમૂરતાં અને એ દિવસે પાછી અમાસ આવતી હતી. પણ, એમની ભાવના હતી એટલે રામદેવજી મહારાજની રજા લઈને અમે બધા ગયા ને અમાસના દિવસે એમની ફેન્ટરીનું ઉદ્ઘાટન કર્યું. ત્યારે મારું મસ્તક નખી ગયું ! આ ભક્તોની નિષ્ઠાને આ ભક્તોની સમજજ્ઞાનને ઘન્ય છે ! કરાણકે, આપણે કહીએ છીએ, પણ જ્યારે પોતાના પર આવે ત્યારે આધાપાણ થઈ જઈએ છીએ. ‘ફેન્ટરી ચાલશે કે નહીં ચાલે ?’ ‘કમૂરતાંમાં શરૂ કરીશ તો ખોટ તો નહીં જાય ને ?’ એવું કશું થવિચાર્યા વગર બસ, ભગવાનની મૂર્તિ પદ્ધરાવી અને સત્પુરુષને સંતો પદ્ધરાઈ એટલે થઈ ગયું મુહૂર્ત ! એ જ મારા માટે સૌથી મોટી બાબત છે ! એવી જ રીતે જન્મ-મરણના પ્રસંગમાં ભગવાનને જમાડો એટલે બધું આવી ગયું, બધા રિવાજો એમાં આવી ગયા. દાથીનાં પગલાંમાં બધાનાં પગલાં ! બ્રહ્મજ્યોતિ મંહિરના, નાની વાવડી મંહિરના શ્રી દાકોરજુ જમ્યા, અને સાથે સંતો જમ્યા એટલે આખી દુનિયા એમાં આવી ગઈ ! એવી સમજજ્ઞાનવાળો સમાજ જે સ્વામિનારાયણ ભગવાનને ઊસો કરવો હતો તે શાસ્ત્રીજી મહારાજે, યોગીજી મહારાજે ઉપાસનાના પ્રવર્તન દ્વારા એક અક્ષરધામના સમાજની રચના કરી, એ અક્ષરધામનો સમાજ આજે જોઈ શકાય છે.

જેમ ધરતીમાં બિયારણ નાખ્યું હોય તો ઘણા અજ્ઞાનીને થાયકે, ‘આ શું ધૂળમાં અનાજ નાખ્યું ? ધૂળ ભેગી ધૂળ થઈ ગઈ એટલે બધું નકામું ગયુંને ?’ પણ તમે ખેતરમાં બે કોણણા અનાજ નાખો એટલે પંદર

દિવસે, મહિને એ ઉગે ને બદાર હેખાય. મોટું થાય ત્યારે જ્યાલ આવે કે, આ કેવું અદ્ભુત કામ થયું ! એમ સ્વામિનારાયણ ભગવાનથી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી, ભગતજી મહારાજ સુધીની પેઢી એ બિયારણ નાખ્યા જેવું થયું, ધરતીમાં સમાઈ જ ગઈ. ત્યાં સુધીનો ખબર જ ના પડી કે, આ શું થઈ રહ્યું છે ? પણ, શાસ્ત્રીજી મહારાજ, યોગીજી મહારાજ દ્વારા એની દુંપળો ફૂટી ત્યારે થયું કે, કંઈક થયું ! અને યોગીજી મહારાજે તો આ બધા રોપાઓ તેયાર કરી આખી ધરતીને લીલાઓંભ બનાવી રહ્યા છે, અક્ષરધામરૂપ બનાવી રહ્યા છે. હવે એનાં પરિણામો નરી આંખે જોઈ શકાય છે ! બાકી, આ કાનાભાઈ અને મોરબીના આપણા ભક્તો કયાં શાસ્ત્રો ભાસ્યાં છે ? કયાં વેદ-ઉપનિષદનો અભ્યાસ કર્યો છે ? કયાં ગીતા-શ્રીમદ્ભાગવતનું જ્ઞાન છે ? બસ, એક જ જ્ઞાન છે કે, સ્વામિનારાયણ ભગવાન સર્વપરી, સર્વ અવતારના અવતારી છે અને એ સ્વામિનારાયણ ભગવાન અમને અશ્વિનભાઈ, શાંતિભાઈ થકી પ્રગત મળ્યા છે. અમારા રણાણોડભાઈ અને દિલીપભાઈની આજ્ઞામાં ભક્તિ કરવી એ અમારા જ્ઞાન ! આ જ્ઞાનથી કેવું સરસ એમનું જીવન થઈ ગયું !

મોરબી મંડળના બધા ભક્તો એવા છે. સમૃદ્ધ આવી છે, પણ સેવામાં સદા તેયાર. કોઈ પણ પ્રકારની ના નહીં ! સામેથી સેવાઓ મોકલે છે. આ સમજજ્ઞાન છે. સેવાઓ માંગીને લો અને સામેથી આપો અમાં ફેર છે. અહોઅહોભાવે આનંદપૂર્વક સેવાઓ કરે છે અને છતાંય એનો કોઈ ભાર નથી ! આપણા બધા ભક્તોના ધરવાળાં પણ સરસ છે. આપણને એમ થાયકે, ભગવાને અક્ષરમુક્તોનાં જોડાં મોકલ્યાં છે. બધા અક્ષરધામના મુક્તો ભેગા થયા છે. ઘણાં બહેનો સામેથી પોતાના પતિને યાદ કરાવે કે, બે મહિનાથી સંતો આપણા ઘરે આવ્યા નથી તો સેવા આપી આવો. આવી તેઓ ચિંતા કરે. આ શાસ્ત્રીજી મહારાજની દૃપા કહેવાય, યાદ રાખો ! કારણકે, તેઓએ એક સંવાદિતાવાળા સમાજની રચના માટેનો સંકલ્પ કર્યો. અને એમના સંકલ્પથી જ આ બધું શક્ય બન્યું છે તે જોઈ શકાય છે. મોટા ભાગના ધરોમાં પતિ-પત્ની સંવાદિતાથી જે ભક્તિ કરે છે, એકબીજાને પૂરક બનીને જે સત્સંગ કરે છે, ખેરેખર એ સ્વામિનારાયણ ભગવાનની દૃપા કહેવાય ! એકબીજાનાં પૂરક બનીને ભગવાન અને ભગવાનના સંતો-ભક્તોની સેવા કરવી; એવા આખા અક્ષરધામના સમાજની રચના કરવા, પૃથ્વી પર અક્ષરધામ સ્થાપિત કરવા સ્વામિનારાયણ ભગવાન પોતાનું અક્ષરધામ લઈને પદ્ધાર્યા. આપણને સૌનેય એમના રૂપ કરવા છે અને દિવસે થાયકે, ખેરેખર એવો સમાજ તેયાર થઈ રહ્યો છે !

આ ડાગળ વાંચીને મને ખૂબ આનંદ થયો કે, મહારાજ, શાસ્ત્રીજી મહારાજ, યોગીજી મહારાજ કેટલા બધા રજી થતા દશે કે, અમારો દાખલો સફળ થયો તેનો આનંદ છે !